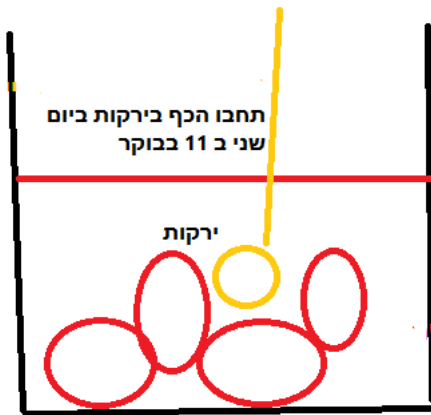

סימן צד סעיפים ג-ה

סימן צד ס"ג: איסור הכף והקדרה

אם הכף בת יומא

ציור 2

ציור 1

- ציור 1: מה דין התבשיל, הקדרה והכף? סמ"ק.
ת. התבשיל והקדרה מותרים כי יש 60. והכף אסורה בשימוש גם לירקות או דבר אחר כי היא בלועה מבב"ח. (סמ"ק)
- אם יש 60 מדוע לא נכשיר גם את הכף שהרי עוברת סוג של הגעלה? (רבנו פרץ)
- ציור 1, 2: הכניס כף חדשה לתוך חלב רותח ביום א' ב 8.00 בבוקר. ותחב הכף בקדרה בשרית ביום א' ב 12:00. וביום ב' בשעה 11:00 בבוקר הכניס הכף שנאסרה לירקות. מה דין הירקות? ש"ך סק"י.

ציור 3

- **ציור 3: אם אין 60 בבשר מה דין הבשר, הכף והקדרה? האם מותר להשתמש בקדרה לפירות**

או שאסורה בהנאה? בצונן יבש מותר כגון לפירות אבל נוזלים צונן י"א שאסור משום שלפעמים עומד שם יום שלם דהוי כבוש (מרדכי ע"פ הסבר הערך השולחן) ויש מתירים גם בלח צונן (משמעות הסמ"ק). י"א שצריך לזרוק דמי הקדרה לנהר (הגהות אשרי) ויש מתירים (או"ה). מדברי השו"ע והרמ"א משמע להקל שאין צורך לזרוק דמי הקדרה לנהר וגם מותר שימוש בלח. אלא שהוסיף הכה"ח שלא בקביעות ויש לסמן הקדרה כטריפה.

סימן צד סעיף ג: אם יש ס' לבטל הכף, הקדירה והתבשיל מותרים אבל הכף אסור, בין עם בשר בין עם חלב, לפי שהיא בלועה מבשר בחלב. ואפילו בדיעבד אוסרת אם חזר ותחבו, בין בבשר בין בחלב, כל זמן שהיא בת יומא. ואם אין ס', הכל אסור בהנאה, אפילו הקדירה, אך מותר לתת לתוכה פירות או צונן, כיון שאינו נהנה מגוף האיסור.

ספר מצוות קטן מצוה ריג: היכא דהכף בת יומא, כשיש ששים מן הכף בקדרה, הקדרה והתבשיל מותרין והכף אסורה בין עם בשר בין עם חלב לפי שהיא בלועה מבשר בחלב, ואפילו בדיעבד נמי אוסרת אם חזרו ותחבוה בין עם בשר בין עם חלב, כל זמן שהיא בת יומא. ואם אין ששים הכל אסור ואפילו בהנאה ואפילו הקדרה, אך לתת לתוכה פירות או צונן מותר אחרי שאין הנאה מגוף האיסור.

הגהות רבינו פרץ: מיהו יש לתמוה כשהכף בת יומא ויש ס' מן הכף דאמרינן דהקדר' מותרת וכף אסורה בין עם בשר בין עם חלב, ולמה כיון שיש לו ס' בקדרה מן הכף אם כן יחשוב לכף כהגעלה מבליעה ראשונה, ויהיה לה דין הקדרה עצמה אם בשר בשר אם חלב חלב. ויש לומר דלמא אתי למטעי אטו היכא דלא נתחבה הכף בקדרה כ"א מקצתה, ועוד ההגעלה אינה מועלת כי אם דוקא ברותחין כל כך שמעלין רתיחה, ולענין הצרכת ששים בעינן אפילו שאינה מעלת רתיחה רק שתהא רותחת שהיד סולדת בה, ועוד דמספק רתיחה מצריכין ששים והגעלה אינה מועלת כי אם ודאי רותחת, ועוד אנו מצריכין ששים מכל אפילו בספק תחובה כולה, והגעלה אינה מועלת כי אם בודאי תחובה כולה.

טור: ואם יש ס' לבטל הכף הקדרה והתבשיל מותרים, אבל הכף אסור בין עם בשר בין עם חלב, לפי שהיא בלועה מבשר בחלב, ואפילו בדיעבד אוסרת אם חזרו ותחבוה בין בבשר בין בחלב, כל זמן שהיא בת יומא. ואם אין לו ששים הכל אסור בהנאה אפילו הקדרה, אך מותר לתת לתוכה פירות או צונן כיון שאינו נהנה מגוף האיסור.

ב"י: וכן כתב בסמ"ק בהגהות סי' ריג ודברים אלו שלא כדעת הרשב"א שכתב רבינו בסימן שקודם זה, דלדידיה כיון שיש ששים אף על פי שהוא בן יומו הרי נחלש ונקלש טעם החלב, ומותר להשתמש בה אח"כ....

ומי"ש אך מותר לתת לתוכה פירות או צונן. משמע דאפילו דבר לח כל שהוא צונן מותר **ושערי דורא** (ריש סי' פה) הביא ראיה לדבר, וכתב דהוא הדין לדבר שאינו צורך אכילה ואפילו חמין, כגון מים לרחוץ ראשו, דשרי. **אבל המרדכי** בפרק אין מעמידין (ע"ז סי' תתכ) כתב דדוקא ליתן לתוכה דבר יבש הוא דשרי משום דליתיה לאיסורא בעיניה, אבל לא דבר לח. כתוב **בהגהות אשרי** פרק בתרא דע"ז (סי' ל) קדרה שבשלו בה בשר בחלב, אם שוב בשלו בה היתר, ... אם בת יומא היא כל המאכל אסור ולית ליה תקנתא, **ואם אינה בת יומא ישליך דמי הקדרה לנהר** והאוכל מותר.

סימן צד סעיף ג: אם יש ס' לבטל הכף, הקדירה והתבשיל מותרים אבל הכף אסור, בין עם בשר בין עם חלב, לפי שהיא בלועה מבשר בחלב. ואפילו בדיעבד אוסרת אם חזר ותחבו, בין בבשר בין בחלב, כל זמן שהיא בת יומא. ואם אין ס', הכל אסור בהנאה, אפילו הקדירה, אך מותר לתת לתוכה פירות או צונן, כיון שאינו נהנה מגוף האיסור.

ש"ך ח: הכף אסור. לדעת הרב בסי' צ"ה ס"ג, **אפילו לא היה בקדרה אלא מים** או שאר דברים, אם היה הקדרה בן יומו ונבלע מתחלה ע"י גוף הבשר, הכף אסור, והכי קי"ל. אבל לדעת המחבר שם, אין הכף נאסר אלא כשתחבו בקדירה שמבשל בה עתה בשר בעין וע"ש. וכ"פ **הפר"ח ז**.

ש"ך ט: בין עם בשר בין עם חלב. וכן אפילו עם שאר דברים דהא הכף נ"י. וכ"פ **הפר"ח ח**.

ש"ך י: כל זמן שהיא בת יומא. פי' **משעת התחיבה** אפי' אינה בת יומא משעה שבישל בה חלב ... אבל אם אינו בת יומא בשעת התחיבה השנייה, הכל מותר, דנהי דנ"י מ"מ השתא נותן טעם לפגם ומותר, אבל ודאי לכתחלה אסור לתוחבו אפי' בשאר דברים אפי' אינו בן יומו כיון דנ"י מתחלה.

פרי חדש י: אסור בהנאה אפילו הקדרה כו'. כתב האור זרוע **והגהות אשרי** סוף מסכת עכו"ם, דאם בישל בה אח"כ כשאינה בת יומא ישליך דמי הקדרה לנהר והמאכל מותר, עד כאן. אבל **באיסור והיתר הארוך כלל כ"א (דין ח) כתב דאין צריך לזרוק דמי הנאת הבישול לנהר, שהרי הכלים עצמם מותרים בהנאה להשתמש בו כל דבר צונן אפילו לכתחילה**, ומהאיסור שבלע אינו נהנה שהרי פוגמו, וכן דעת התורת חטאת כלל פ"ה (דין ג), וכן עיקר, ודלא כמהרש"ל (חולין פ"ח סימן מו בדין הא') שמחמיר בזה, וליתא.

וכ"פ **הער"ה ו והכה"ח לו**.

✓ **לתת בקדרה דבר צונן**

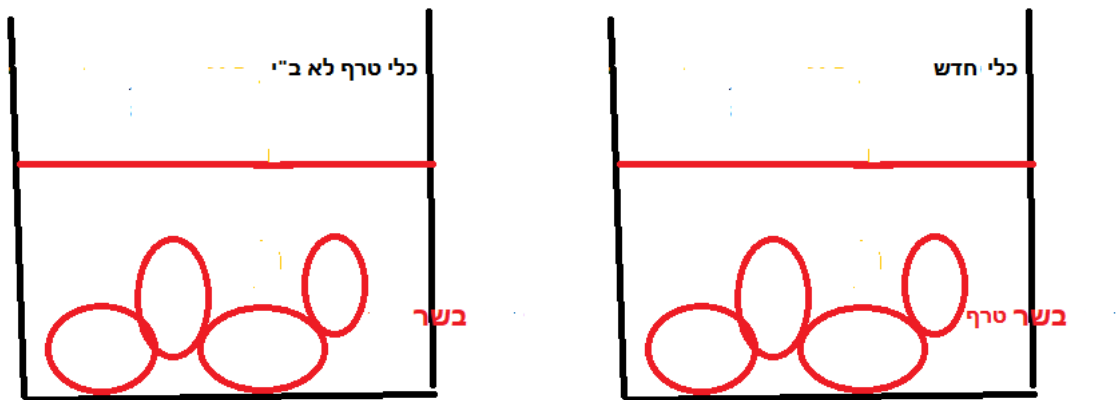
כה"ח לו: אבל מותר לתת לתוכה פירות וכו' וצריך הדחה תחלה. פרישה או' ה' בל"י או' יו"ד.

ש"ך יב : פירות או צונן. כתב הב"י משמע **אפי' דבר לח**, כל שהוא צונן מותר עכ"ל. וכ"פ הפר"ח יא.

כה"ח טל : ... אבל המרדכי פ' אין מעמידין כתב דדוקא ליתן בה דבר יבש הוא דשרי משום דליתיה לאיסורא בעיניה אבל לא דבר לח. ב"י. והער"ה אות ו **כתב הטעם דדבר לח אסור משום דלפעמים עומד שם יום שלם דהוי כבוש, וכתב וכן עיקר. וע"כ יש ליזהר לכתחלה.**

כה"ח מ : פירות או צונן וכו' **והיינו באקראי** אבל לא להשתמש בו תדיר. שפ"ד אוי י"ב. **וצריך לעשות היכר** שזו הקדרה טרפה. בל"י אוי י"א.

סעיף ד: אם הכף אינה בת יומא

ציור 5

ציור 4

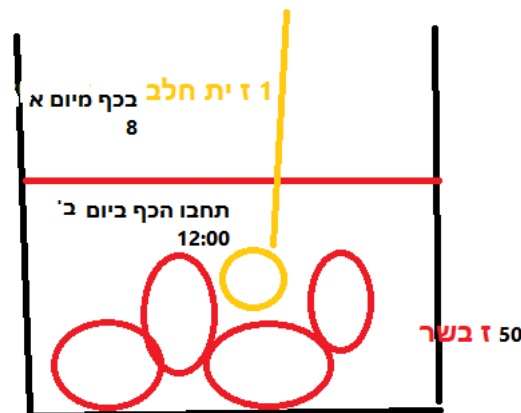
בישלו בשר כשר בכלי טרף לא ב"י. מה דין הבשר והכלי? הבשר כשר משום שבלע טעם בשר טרף פגום ונטל"פ מותר אבל הכלי אסור. שואלים תוס' מדוע הכלי אינו מותר כמו הבשר הרי שניהם בלוע בהם טעם פגום של טרף.

תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף עה עמוד ב

אמר רב חייא בריה דרב הונא : לא אסרה תורה אלא קדירה בת יומא, דלאו נותן טעם לפגם הוא. מכאן ואילך לישתרי! גזירה קדירה שאינה בת יומא משום קדירה בת יומא.

תוספות מסכת עבודה זרה דף עו עמוד א

מכאן ואילך לשתרי - הלכך דבר המבושל בכלי שאינו בן יומא מותר ויש לתת טעם מה ראו להתיר המאכל ולאסור הקדרה? **לפי שהקדרה היה בה איסור גמור תחלה, אבל המאכל לא נבלע בו איסור מעולם.**

מה דין התבשיל הכף והקדרה? הבשר והקדרה מותרים והכף אסורה בין עם בשר ובין עם חלב אבל עם דבר אחר מותר (שו"ע) אבל הרמ"א המנהג לאסור עם דברים אחרים (פר"ח).
ב"י: ואם תאמר מה בין קדרה לכף, הרי גם הקדרה בלועה מבשר בחלב, ומאי טעמא שרית לה, מפני שטעם החלב שבה הוא פגום, כף נמי טעם חלב שבו הוא פגום?

ספר מצוות קטן מצוה ריג: והיכא שאין הכף בת יומא אין צריך ששים, והקדרה והתבשיל מותרין והכף אסורה לתוחבה לא בקדרה של בשר ולא בקדרה של חלב.

טור: ואם אין הכף בת יומא, הקדרה והתבשיל מותרין והכף אסורה לכתחילה בין עם בשר בין עם חלב, ומ"מ בדיעבד אינה אוסרת כיון שלא היתה בת יומא.

ב"י: ואם תאמר מה בין קדרה לכף, הרי גם הקדרה בלועה מבשר בחלב, ומאי טעמא שרית לה, מפני שטעם החלב שבה הוא פגום, כף נמי טעם חלב שבו הוא פגום. וי"ל דכף שאני, שבלע החלב בשעת שבחו, הילכך אף לאחר שנפגם אסור, כדין כלי שאינו בת יומא שאסור לבשל בו לכתחלה, משא"כ בקדרה שלא בלעה טעם החלב אלא אחר שנפגם, שהרי כשנתחב הכף בקדרה לא היה בן יומו הילכך שרי, וכיוצא בזה כתבו התוספות (עו. ד"ה מכאן ואילך) והרא"ש (סי' לו) בסוף ע"ז,

סימן צד סעיף ד: אם אין הכף בן יומו, הקדירה והתבשיל מותרים והכף אסור לכתחלה, בין עם בשר בין עם חלב. ומ"מ בדיעבד אינה אוסרת, כיון שלא היתה בת יומא.

פרי חדש יב: בין עם חלב. אבל עם שאר דברים מותר, וכדלעיל סימן צ"ג ע"ש. והחילוק שיש בין כף לקדרה

הוא, שהכף בלע החלב בשעת שבחו הילכך אף לאחר שנפגם אסור כדין כלי שאינו בן יומו, מה שאין כן בקדרה שלא בלעה טעם החלב אלא אחר שנפגם, שהרי הכף אינו בן יומו הילכך שרי, וכמו שכתב הב"י.

חוות דעת חידושים יב: בין עם בשר. ומצד המנהג שזכר בסעיף ה', אסור אפילו לשאר דברים.

ש"ך יד: ומ"מ בדיעבד אינה אוסרת כו'. כתב הב"י דהיינו דוקא שחזר ותחבה במין שתחבה בפעם ראשון, דאילו חזר ותחבה במין שהיתה בלועה ממנה תחלה בתוך מע"ל מתחיבה, פשיטא שאוסרת עכ"ל. וכ"ש אם חזר ותחבה בשאר דברים כגון מים וירקות דמותר בדיעבד, אפי' תוך מע"ל מתחיבה הראשונה.

הקדמה לנ"ט בר נ"ט דגים שעלו בקערה

נותן טעם בר נותן טעם דהיתרא

חולין קיא: איתמר, דגים שעלו בקערה, רב אמר אסור לאכלן בכותח, ושמואל אמר מותר לאכלן בכותח, רב אמר אסור נותן טעם הוא, ושמואל אמר מותר נותן טעם בר נ"ט הוא....
הלכתא: דגים שעלו בקערה מותר לאוכלן בכותח, צנון שחתכו בסכין שחתך בה בשר אסור לאוכלו בכותח,

רש"י: דגים שעלו בקערה - מן הצלי כשהיו רותחין, נתנן לתוך הקערה שאכלו בה בשר. אסור לאוכלן בכותח - לפי שהבשר נותן בהם טעם.

✓ טעם של היתר נ"ט בר נ"ט דהיתרא

ר"ן (חולין מא.): והוי יודע דלא שרינן נ"ט בר נ"ט אלא בשל היתר כבשר בחלב, דכיון דטעם שני אכתי היתרא הוא **כיון דאקליש** כולי האי לא חשיב למיסר, אבל במידי דאיסורא כל היכא דאיכא טעמא כלל אוסר עד סוף כל העולם.

אם נתבשלו או נצלו הדגים בקערה, מחלוקת הראשונים

תוספות חולין קיא: הלכתא דגים שעלו בקערה - של בשר, מותר לאוכלן בכותח. אם הקערה והדגים צוננים לא איצטריך לפסוק דליכא מאן דפליג, אלא כשהאחד מהן רותח, דבין עלאה גבר בין תתאה גבר קליפה מיהא בעי, כדאמרי' בפ' כיצד צולין (פסחים עו.) אדמיקר ליה בלע.
בשם רש"י פ"י ריב"ן חתנו דוקא עלו שרו אבל נתבשלו אסור דכחד טעמא חשיב, ובא מעשה לפניו **בביצים שנתבשלו בקדרה של חלב** ואסר לעשות מהם מולייתא של בשר.

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ט הלכה כג : פת שאפאה עם הצלי ודגים שצלאן עם הבשר אסור לאכלן בחלב, קערה שאכלו בה בשר **ובשלו בה דגים** אותן הדגים מותר לאכלן בכותח.

ההלכה לפי הש"ע

ב"י : דגים רותחין מיד לאחר שסלקן מן האש שנתנן בקערה וכו'. מסקנא דגמרא בפרק כ"ה (קיא :) ... וכתבו **התוספות** (ד"ה הלכתא) **והרא"ש** (סי' כט) דגים שעלו פירוש שעלו מן הצלי או צוננים בקערה רותחת, ומתוך לשון **רש"י** משמע דאין חילוק בין עלו לנתבשלו, **ור"ב"ן** חתנו כתב משמו עלו אין נתבשלו לא ...

וכתב **הרא"ש** עוד (סי' ל) ובספר התרומה ... וכן דעת **סמ"ק** (סי' ריג) ו**סמ"ג** (לאוין קמ וקמא) דדגים שעלו פירוש דגים רותחים שעלו מן הצלי לתוך הקערה שאכלו בה בשר רותח, מותר לאכלם בכותח לפי שני"ט בר נ"ט הוא, וכל שכן נתבשלו במחבת, אפס דגים שצלאן בשפוד שצלו בו בשר שמא יש להחמיר בהם יותר מדגים שעלו בקערה.

ולענין הלכה כיון דהרמב"ם והרשב"א והר"ן ואבי העזרי וזקנו ור"י **אין מחלקין בין נצלו לנתבשלו** דבכל גוונא שרי וגם מדברי **רש"י** משמע כן הכי נקטינן :

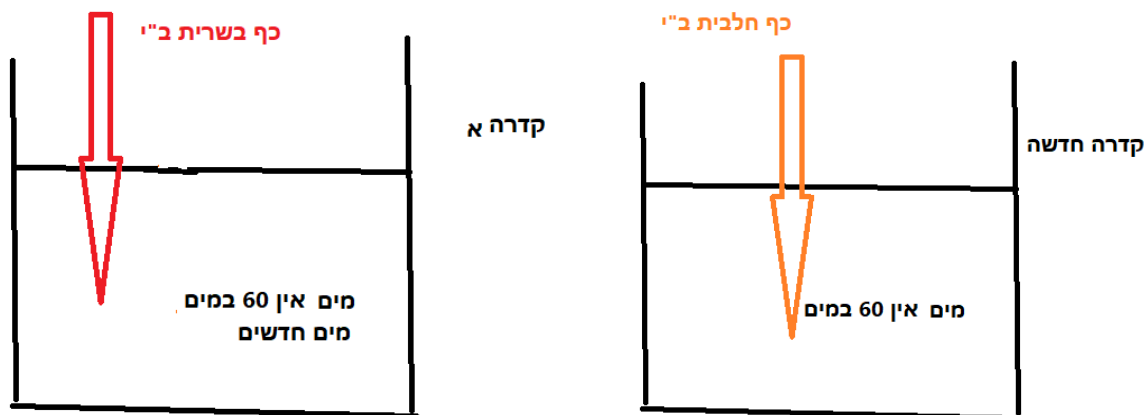
סימן צה סעיף א: דגים שנתבשלו או שנצלו בקדירה של בשר רחוצה יפה, שאין שום שומן דבוק בה, מותר לאכלם בכותח, משום דהוי נותן טעם בר נותן טעם דהיתרא. ואם לא היתה רחוצה יפה, אם יש בממש שעל פי הקדירה יותר מאחד בששים בדגים, אסור לאכלם בכותח.

ההלכה לפי הרמ"א

דרכי משה א : כתב **באיסור והיתר הארוך** (בהגהות בסוף הספר שער לד סי' ג), הא דנוהגין לאסור לכתחלה בבישול וצליה היינו לאכול עם חלב עצמו, אבל ליתן בכלי חולבת שרי, וכן אם לא היתה הקדירה שנתבשל בה ב"י אף לכתחלה שרי דהואיל והוא נותן טעם לפגם וגם נ"ט בר נ"ט עכ"ל. ועיין באורח חיים סימן תנ"ב מדין זה.

דרכי משה ב : ... וכבר כתבתי לעיל סימן צ"ד (אות ו) דאע"ג דדעת הסמ"ק להתיר בנתבשלו, מכל מקום מחמיר לכתחלה בנתבשלו, משום הואיל ויש מחמירין, וכן פסק באיסור והיתר הארוך כלל ל"ד (דין ד - ה) דלכתחלה יש להחמיר אפילו בבישול, אמנם בדיעבד יש לסמוך אדברי המקילין אפילו בצלי עכ"ל, ונ"ל דמכל מקום בדגים שעלו בקערה שלא נתבשלו ולא נצלו מותר אף לכתחלה לאכלן בחלב, דבהא לא מצאנו מאן דפליג.

סימן זה סעיף ב: ... הגה: ויש מחמירין בצלייה ובישול לאסור נותן טעם בר נותן טעם. **והמנהג לאסור לכתחלה, ובדיעבד מותר בכל ענין. ודוקא לאכול עם חלב והבשר עצמו,** אבל ליתנן בכלי שלהם, מותר לכתחלה, וכן נהגו. וכן אם לא נתבשלו או נצלו תחילה, רק עלו בכלי של בשר, מותר לאכלן עם חלב עצמו. וכן להיפך. וכן אם היה הכלי שנתבשלו או נצלו בו לפגם, שלא היה בן יומו, נוהגין היתר לכתחלה לאכלו עם המין השני ...

לדעת השו"ע מה דין המים והקדרה. ולדעת הרמ"א?

תחיבת שתי כפות בקדרה חדשה שבשלו בה מים

הגהות רבינו פרץ מצוה ריג א: מעשה בא לפני מורי הר"י (סמ"ק), **מקדר' חדש' שבשלו בה מים** ותחב לתוכה **כף חולבת בת יומא**, ולא היה במים כדי לבטל, ואחר ימים בשלו בה מים פעם אחרת ותחבו לתוכה **כף שנשתמשה לבשר כמו כן בת יומא**, וכמו כן לא היה במים כדי לבטל, והורה שנבלע מפגם בשר בחלב והקדרה אסור' להשתמש בה בשר או חלב, אבל לבשל בה דגים מותר.

ומיהו נראה כיון שהקדר' חדשה מתחילה לא בשלו בה חלב מעולם, אף על גב שתחבו בה כף חולבת שהיתה בת יומא, וגם אין בקדרה ששים, מכל מקום אין הקדרה נעשית חולבת בהכי לאסור' אם בשלו בה בשר אחר כך אפי' בו ביום, משום דהוי **נו"ט בר נו"ט**, הטעם היוצא מן החלב אל הכף ומן הכף אל המים שבקדרה ומן המים אל הקדרה עצמו ועדיין הוא היתר, ומהאי טעמא נמי אם לאחר מעת לעת מתחיבת כף חולב' הוחמו בה מים חמים ותחבו בה כף של בשר בת יומא, מותר להשתמש בקדרה לכתחלה בבשר, וטעם חלב שנבלע בהקדרה בתחילה על ידי כף חולבת לא חשיב טעם כדפי'.

ואמנם אמת הוא כאשר פסק הרב בפנים, דקדרה הבלועה מבשר בחלב אפילו בפגם, אסור להשתמש בה לכתחלה לא בשר ולא חלב, ומשכח' לה כגון קדרה של חלב שנשתמש בה חלב בעין ואחר מעת לעת נשתמשו בה בשר, הבש' מותר מטעם שהחלב הוא פוגם לפי שאינו בן יומו, אבל הקדרה אסורה

להשתמש בה לכתחלי' לא בשר ולא חלב לפי שהיא בלוע' מפגם בשר בחלב, ואם היא של נחושת יגעילני' לאחר מעת לעת של מעשה שני, ואם היא של חרס אין לה תקנה להשתמש בה לא בשר ולא חלב.

ב"י : אם בשלו מים בקדרה חדשה ותחבו בה כף חולבת ואח"כ חזרו ובשלו בה מים פעם אחרת ותחבו בה כף של בשר, ושתי הכפות היו בני יומן ובשום אחד מן הפעמים לא היה במים ששים, כתב סמ"ק סימן רי"ג שאסור להשתמש בקדרה לא בשר ולא חלב אבל שאר דברים מותר לבשל בה, מאחר שהיתה חדשה שלא בשלו בה חלב מעולם.

דרכי משה ו : וצ"ע דהואיל והקדרה היתה חדשה הוי נ"ט בר נ"ט, המאכל בכף והכף לקדרה, או אפילו איכא למימר הכף למים והמים לקדרה והוי ג' נותן טעם ועדיין היתר הוא, וא"כ אמאי אינו מותר לבשל בו בשר להדיא, מאי שנא מדגים שעלו בקערה דמותר לאכלן בחלב כדלקמן סימן צ"ה ... ואפשר דהחמיר לכתחלה בנתבשלו משום דיש מחמירין בנתבשלו.

סימן צד סעיף ה : אם בשלו מים בקדרה חדשה ותחבו בה כף חולבת, ואחר כך חזרו ובשלו בה מים פעם אחרת ותחבו בה כף של בשר, ושתי הכפות היו בני יומן ובשום אחד מהפעמים לא היה במים ששים, אסור להשתמש בקדירה לא בשר ולא חלב, אבל שאר דבר מותר לבשל, מאחר שהיתה חדשה שלא בשלו בה מעולם. הגה: מיהו אם עבר ובישל בה בשר או חלב, מותר, דהוי נותן טעם בר נותן טעם (הגהות מיימוני פ"ט)...

פרי חדש יד : אם בשלו כו'. באמת שהמחבר לא כיון בכאן להלכה כלל, וכמו שאבאר בסיעתא דשמיא. דע דבגמרא (חולין קיא :) איתא דגים שעלו בקערה של בשר מותר לאכלן בכותח משום דהוי נ"ט בר נ"ט דהיתרא. ומקצת מהמפרשים

סבורים דדוקא עלו אבל נצלו במחבת של בשר אסור לאכלן בכותח, משום שע"י כח האש בולעים הדגים כל טעם הבשר שבקדרה, ומיהו בנתבשלו מודו דשרי לאכלו בכותח, משום דבבישול כיון שהוא ע"י מים יש שלושה טעמים של היתר הבשר בקדרה והקדרה במים והמים בדגים ועדיין הוא היתר. **ויש מחמירין אף בנתבשלו** משום שע"י בישול מפליט מן הקדרה טעם הבשר ומבליעו בדגים. וההג"ה לקמן בסימן צ"ה (סעיף ב) כתב שהמנהג לאסור לכתחילה ובדיעבד מותר. ורבים מהפוסקים חלוקים בכל זה, ומתירים בעלו בין ע"י צלייה ובין ע"י בישול כיון דאיכא שני טעמים של היתר בכל ענין שרי, וכן פסק המחבר לקמן בסימן צ"ה. עוד נחלקו המפרשים בדין קערות של בשר שהודחו ביורה חולבת ושניהם בני יומן, והמחבר גם בדין זה פסק להקל, וההג"ה פסק לאיסור בזה וכדלקמן בסימן צ"ה דין ג' ע"ש.

ומעתה אבוא לנידון שלפנינו שיש להתיר בפשיטות לפסק המחבר לקמן, שהרי החלב נתן טעם בכף והכף במים והמים בקדרה ועדיין הוא של היתר, ואף לכתחילה מותר לבשל בקדרה זו בשר כל שכן תחיבת כף שאינה אוסרת, ואף לדעת האוסרים בדגים שנצלו מודו הכא משום שיש שלושה טעמים של היתר, ואף שנאמר שאין כאן אלא טעם שני של היתר, מפני שהכף נגעה בקדרה עצמה כמו שכתבו בתוספות בפרק כל הבשר דף קי"א (ע"ב ד"ה הלכתא) ע"ש, הרי המחבר פוסק להתיר בדגים שנצלו אף שאין שם אלא שני טעמים של היתר. נמצא דלדעת המחבר שמתיר בקערות שהודחו ביורה חולבת אפילו שניהם בני יומן, יש להתיר בפשיטות בנידון דידן, ולא מיבעיא בקדרה חדשה ובתחיבת כפות זו אחר זו ולא

בתחיבת כף שנייה באותן מים עצמם אלא במים אחרים, דבהא מילתא דפשיטא ופשיטא שמותר להשתמש בקדרה זו בשר או חלב, אלא **אפילו שהקדרה היתה של בשר ובת יומא** ובשלו בה מים או ירקות ודברים אחרים, ותחבו בה כף חולבת בת יומא הכל מותר והקדרה לא נאסרה, לפי שיש כאן שני טעמים של היתר שהבשר נתן טעם בקדרה והקדרה במים או בירקות ועדיין הוא היתר, והרי זה מותר לאכלו בחלב, והוא הדין תחיבת כף חולבת לשם אפילו בת יומא. **ואפילו תחבו שתי כפות ביחד אחת של בשר ואחד של חלב** ושניהם בני יומן בקדרה זו של בשר בת יומא הכל מותר דומיא דקערות, כל זה לשיטת המחבר לקמן הוא אמת ויציב. וגם **בש"ך** (ס"ק טו) השיג על המחבר וההג"ה בזה והאריך הרבה, והעלה דאף לדידהו דמחמרי בנתבשלו, מותר כאן הקדרה לבשל בה בשר כתחיבת כף האחרון ע"ש.

ז"צ לה : ... וכבר כל האחרונים שאגו ככפירים על דין זה הש"ך סק"טו והפר"ח סק"יד ... ועל כן אין להאריך. ולענין דינא יש להתיר לדעת מרן ז"ל בפשיטות להשתמש בקדרה זו לכתח' בשר או חלב, ולא מבעיא בקדרה הדשה ותחיבת כפות זו אח"ז במים אחרים דפשיטא דמותר, אלא שאפי' שהיתה הקדרה של בשר בת יומא ובשלו מים או ירקות ותחבו בה כף חולבת ב"י, הכל מותר והקדרה לא נאסרה. פר"ח שם ... וי"א דיבשל בקדרה זו לכתח' במין תחיבת כף האחרון . ש"ך שם. וי"א דלכתח' אין לבשל בה לא בשר ולא חלב ובדיעבד מותר, מור"ם בהגה ... והעיקר כדעה ראשונה, והמחמיר תבא עליו ברכה.

כה"ח מז : ... וא"כ לפום דינא מותר לבשל בקדרה זו בין בשר בין חלב אפי' לכתחלה, אך לאשכנזים שנהגו להחמיר כדברי מור"ם ז"ל לכתחלה אין לבשל בה לא בשר ולא חלב קודם הגעלה, ובדיעבד שרי.